

Aliasing-salade met 8-bits saus

UVI gaat rustig door met het uitbreiden van zijn virtuele synthmuseum. Dit keer hebben ze de klanken van een beroemde Australische muziekcomputer uit de jaren tachtig samengebracht in Darklight IIX.

INFO
 • Prijs incl: \$ 199,-
 • Distributie: Online, UVI
 • Internet: www.uvi.net

ALTERNATIEVEN

Er zijn in de loop der jaren drie alternatieven voor UVI Darklight IIX op de markt verschenen. Cult Sampler van Best Service had een aantal van deze klanken aan boord in Kontakt-formaat, maar was niet zo compleet als Darklight IIX en is ook niet meer verkrijgbaar. Verder bracht JJ Jeczalik (van The Art Of Noise) in de jaren negentig de sample-cd *The Art Of Sampling* uit, met daarop een groot aantal Fairlight-klanken, maar ook dit is nu een collectors-item.

Voor de iPad is er een app die is gemaakt door Fairlight Instruments zelf, het bedrijf van Peter Vogel, de ontwerper en producent van de oorspronkelijke Fairlight. Dit is nog het meest bruikbare alternatief, maar wel op een ander platform dan Darklight IIX.

door Eppo Schaap > eppo@interface.nl

Darklight IIX is een soundlibrary voor de gratis UVI Workstation of Motu's MachFive, die beiden als vst/au/mas/rtas-plug-in of standalone werken. De bedieningsinterface van Darklight IIX is natuurlijk in de stijl van zijn voorbeeld, de Fairlight II, met groen als hoofdkleur. Er zijn drie pagina's die net als in de originele Fairlight-software met letters worden aangeduid, alleen gebruikt UVI andere letters. In de browser kies je een van de drie pagina's. Voor pagina P zijn de klanken in de browser verdeeld in verschillende sub-menu's met instrumentcategorieën.

Page P

Op pagina P krijg je een aantal synthesizerparameters en effecten tot je beschikking om de gekozen klank van Darklight IIX naar je eigen hand te zetten. Er zijn twee vierdelige

envelopes voor amplitude en filter en een omschakelbaar high pass-, band pass- of low pass-filter met resonantie. Het modulatielief kan worden gebruikt voor vibrato, tremolo of om de filterfrequentie rechtstreeks te besturen. Alle parameters in de bedieningsinterface kun je trouwens via midi-learn aan een midi-controller toewijzen. Ook is er een eenvoudige pitch envelope, een drive parameter en een polyfone unisonofunctie, waarmee je een klank kunt dubbelen, de twee stemmen kunt detunen en ze in het stereobeeld kunt spreiden. Ook kun je kiezen voor een soort autopan, waarbij na elkaar gespeelde noten afwisselend links en rechts in het stereobeeld te horen zijn.

Page B

Op pagina B vind je een old school steptime drumcomputer met acht instrumenten en maximaal zestien stappen per patroon. Elke stap kan een accent krijgen. Per druminstrument

Page B bevat een old school drumcomputer met acht instrumenten en heerlijke eighties beats

kun je volume en toonhoogte instellen en voor elk instrument afzonderlijk is er een gecombineerd low/high pass-filter. Met de pijltoetsjes naast de drumnamen kun je snel van instrument wisselen en zo een eigen kit samenstellen.

Er wordt een groot aantal drum- en percussieklanken meegeleverd die allemaal die rauwe en directe eighties-klank hebben die dit instrument wat mij betreft uniek maakt. Wel jammer dat de verschillende drumtracks niet naar gescheiden uitgangen kunnen worden geleid. Hierdoor ben je beperkt in het maken van een effectmix op je drums.

De druminstrumenten kunnen ook rechtstreeks via midinootnummers worden aangesproken, zodat je de drums rechtstreeks vanuit je sequencer kunt programmeren. Dat zul je al snel nodig hebben, want elke preset van UVI Darklight IIX kan maar één drumpattern bevatten. De meegeleverde drumpatterns zijn wel heel authentiek jaren tachtig en vaak geraffineerder dan je op het eerste gehoor zou denken.

Page U

Pagina U bevat de multiphraser. Dit zijn drie step sequencers die bij mij voor de meeste vintage inspiratie zorgden. Hiermee ga je vanzelf anders denken en stukken in passende stijl voor deze klanken programmeren. Elke van de drie sequencerrijen heeft een eigen klank, panpositie, gate en steptime, en kan in een specifieke resolutie (zestiende noten, achtste noten, et cetera) worden gezet, zodat niet elke sequence hetzelfde tempo heeft. Het aantal stappen kun je uiteraard ook instellen. Elke rij heeft tevens zijn eigen filter, dat verloopt van high naar low pass, en een eigen delay- en reverb-effect. Een sequencerrij kan realtime worden ingespeeld en elke stap in een sequencer heeft een velocity- en toon-

Page U is de sequencerpagina met drie sequencerlijnen

Op Page P valt er nog behoorlijk wat in te stellen aan de klank

hoogte-instelling. Tonen kunnen ook worden overgebonden.

Kracht

Wat moet je in 2013 eigenlijk met deze primitieve samplingklanken van bijna 35 jaar geleden? Ondanks dat ze voor sampling-begrippen stokoud zijn, hebben deze klanken

veel karakter, al zijn ze natuurlijk in een beperkter kader toepasbaar dan moderne multisamplingklanken. Allereerst zijn ze erg krachtig. De drums knallen je speakers uit en met sommige bassen kun je een dubsteb-bas maken die staat als een huis. Daarnaast zijn er diverse pads, maar ook fluitachtige leads die een sfeervolle Mellotron-achtige sfeer oproepen, en die mooi met het filter en de

Aardig licht?

Eind jaren zeventig betekende de introductie van de Fairlight CMI een ware revolutie in de wereld van de muziekproductie. CMI staat voor Computer Musical Instrument, en het was dan ook het eerste praktische bruikbare apparaat waarin je met een computer kon sequenzen en zelf geluiden samplen. Eigenlijk de eerste daw, zou je kunnen zeggen. De gebruikte techniek was nogal primitief naar onze normen; 8-bits resolutie en lage samplerates, maar dat zorgde juist voor een karakteristieke, wat rauwe klank.

Je moest er indertijd wel een kleine ton voor neerleggen, dus die in totaal driehonderd vervaardigde apparaten waren enkel voor de gefortuneerde muzikant weggelegd. Beroemde gebruikers waren onder anderen Peter Gabriel, Kate Bush,

interne effecten van het UVI workstation ingebed kunnen worden in je mix.

Ook de stereo unisonofunctie draagt sterk bij aan de 'upgrade' naar de 21ste eeuw. Hiermee kun je de klank breder maken zonder aan kracht te verliezen, iets wat met een toegevoegd chorus vaak wel gebeurt. En ja, natuurlijk komt deze library ook goed van pas als je het intro van *Beat It*, de alienkoortjes uit *Moments Of Love*, de 'Trevor Horns' uit *Owner Of A Lonely Heart* of de legendarisch orkestral hits uit die tijd wilt gebruiken.

Voor de duidelijkheid: Darklight IIX bevat alleen de meegeleverde klanken van de Fairlight II. Erg jammer is dat je niet zelf kunt samplen of samples kunt importeren om eigen muzikale gerechten met 8-bits saus en aliasing-salade klaar te maken. Dat zou gezien de prijs van deze library wel gerechtvaardigd zijn.

Conclusie

Met Darklight IIX is UVI er in geslaagd om de klank van een van de legendarische eighties-workstations vast te leggen en bruikbaar te maken in huidige muziekproducties. De klank is erg krachtig en 'digitaal vintage'. De synthesizerparameters zorgen dat de klanken toch behoorlijk te verbuigen zijn, en de drumsequencer en drievoudige melodische sequencer helpen om het patterngevoel uit de jaren tachtig te reconstrueren. *Last but not least* zijn er goede effecten aanwezig uit het UVI Workstation, waardoor alles voor onze verwende 21ste eeuwse oren toch aangenaam verpakt is. ■

SPECIFICATIES

- 250+ originele Fairlight-sounds, waaronder Bass, Brass, Bells, Strings, Guitar, Orchestral Hits, Synth, Drums, Percussion, FX, Keys, Piano, Organs, Winds, Reeds en Voices
- Synthparameters voor bewerking klanken
- authentieke aliasing
- effectprocessors
- eighties style beatbox met step sequencer.
- honderden authentieke vintage drums- en percussieklanken
- multi-phraser met 3 parts met 3 sounds en 3 step sequencers
- vst/au/rtas/mas-plug-in
- iLok-beveiliging

HET OORDEEL

- +** • zeer directe, authentieke vintage klank
- doublingfunctie en synthparameters
- drummachine en step sequencer
- • geen gescheiden uitgangen
- maar één drumpattern per preset
- geen eigen samples importeren

Jean-Louis Gayet

Jan Hammer, Stewart Copeland, Herbie Hancock en Jean-Michel Jarre. Een act als The Art Of Noise was zelfs helemaal gebaseerd op de Fairlight, en ook voor producer Trevor Horne was de Fairlight een onmisbaar stuk gereedschap.

De Fairlight als compleet computermuziekstelsel is overigens sinds enige jaren ook weer verkrijgbaar (www.fairlightinstruments.com.au), wel met iets andere specs dan het model uit de jaren tachtig, maar met de originele bedieningselementen, zoals de tekenpen, het groene beeldscherm, de originele software en het klavier.